

Socialnämndens ordförande
Christina Funhammar

Till Kommunfullmäktige

Datum 2020-12-06

Svar på interpellation nr 11/2020 från Ann-Christine Furustrand (S) – angående hemlösas situation i Österåker

Sammanfattning

I en interpellation väckt i Kommunfullmäktige framför interpellanten följande fråga

På vilket sätt tänker du agera för att få en tydlig bild av de hemlösas situation och hur ser den uppsökande verksamheten ut?

Svar:

Socialnämnden har genom sina olika insatser information om grupper med personer som har en problematisk boendesituation. Den uppsökande verksamheten utförs bland annat genom att kontakt tas med de som har hyres- och elskulder eller som har fått ett vräkningsbeslut, boendesituationen för de som söker ekonomiskt bistånd undersöks, samt att boendets roll spelar in i många andra insatser som nämnden beviljar och därmed blir en faktor. Nämnden bedömer också alltid de orosanmälningar som inkommer från allmänheten eller andra instanser.

Vissa av de grupper som definieras som hemlösa enligt Socialstyrelsen får Socialnämnden inte kännedom om, då de ordnar sin situation på annat sätt. Socialnämnden får framförallt kännedom om personer med behov, dels genom egen ansökan och dels genom orosanmälan. Intentionerna i socialtjänstlagen är att personer själva ska uppmuntras arbeta för att uppfylla sina egna behov, och först i andra hand ta emot stöd enligt socialtjänstlagen.

Bakgrund

De olika typerna av hemlöshetsproblematik som finns kräver olika åtgärder. En del faktorer, såsom arbetsmarknad- eller bostadsmarknadens förutsättningar, återfinns utanför Socialnämndens kontroll.

Socialnämnden arbetar kontinuerligt med vräkningsförebyggande insatser. Socialnämnden får information om enskilda som har el- eller hyresskulder och kontaktar den enskilde och erbjuder stöd för att undvika vräkning. Om det gäller en barnfamilj eller person över 65 år, söker man den enskilde via telefonsamtal och erbjuder besök. När en vräkning ska verkställas, söker Socialnämnden även upp den enskilde rent fysiskt genom att exempelvis åka till bostaden det gäller och knacka på. Är det barn involverade görs orosanmälan även runt barnets situation.

Om Socialnämnden får kännedom om att det finns oro för en person så görs också en uppsökande insats där man försöker ta reda på vilken typ av stöd som den enskilde behöver och kan motiveras att ta emot. Ofta kräver det mycket motiveringsarbete, framförallt om missbruk eller psykisk ohälsa är inblandad. Även i sådana fall, händer det att Socialnämnden rent praktiskt försöker söka upp den enskilde där den har synts till.

För enskilda som är utsatta för våld kan boendesituationen vara problematisk antingen i ett akut läge eller inom en längre planeringshorisont. Personen kan erbjudas tillfälligt eller skyddat boende som en temporär lösning. Det skyddade boendet kan då få ett uppdrag att hjälpa den enskilde att ordna bostad. Det finns även en boendecoach som handgripligen stödjer enskilda t ex att kontakta hyresvärdar eller att annonsera.

Enskilda som har haft en insats där bostad ingår s. k. ("institutionsplacerade") kan ha en problematisk boendesituation, men detta beaktas i det förberedande handläggningarbetet vid avslut av en placering. Inom kriminalvården anordnas två gånger per år en "muckmässa", där deltar Socialnämnden för att informera de som blir frigivna om vilka möjligheter och skyldigheter som finns vad gäller kommande bostadssituation efter frigivning.

Enskilda som står utan tak över huvudet i ett akut läge kan bli beviljade ekonomiskt bistånd som bekostar en sängplats på vandrarhem eller motsvande. Beslutet kan variera omfattande 2-30 nätter beroende på omständigheter såsom arbete, andra pågående utredningar, eller barn i familjen. Den enskilde ska under perioden aktivt söka bostad.

Den som söker ekonomiskt bistånd för boendekostnad och som anger att man bor inneboende, eller har ett andrahandskontrakt som ej är godkänt får alltid ett hembesök för att bostadssituationen ska kunna klarläggas. Om situationen inte bedöms hållbar, kan ovanstående stöd kopplas in.

Kommunen deltar i en överenskommelse med alla kommuner i Stockholms län för att undvika problem i stödet som baserar sig på oklarheter var den enskilde hör hemma, dvs vilken bosättningskommun som faktiskt är ansvarig och ska stå för insatserna. Detta för att enskilda inte ska hamna mellan olika stolar mellan kommunerna.

Christina Funhammar
Socialnämndens ordförande